

NOVICE

kmetijskih, rokodelnih in narodskih reči.

Odgovorni vrednik **Dr. Janez Bleinweis.**

Tečaj VIII.

V sredo 11. kimovca (septembra) 1850.

List 37.

Žirovnica.*)

Hopsa hola tralajla!
Kak je gora visoka,
V gorah hodi sivi volk,
Da ga šmencaj kak je dolg!

Hajdi vstani, moj pastir!
Hajdi ženi svinke v žir;
Dolže hërčas, dolže spiš,
Malo svinkam poskerbiš.

Hvalen bodi Jezu-Krist,
Ker da svinkam telko grizt.
Ker jim dal je bukevco,
Mastno nam bo dal mesó!

Rade svinke zobljite,
Vampiče si polnite;
Bolj bo vampič se polnil,
Bolj se bom jaz veselil!

Hopsa hola tralajla!
Srečno gora visoka!
Srečno gora, srečno gaj!
Zdaj se gre domó nazaj.

I. D. Šamperl.

Kaj kmetje v neki vasi storé, de bi se njim les ne kradel.

(Po Jadr. Slav.)

Bil je grozovitno merzel zimski večer, ko so se moške slavyanske vasi prvičkrat pri Rudniku snidli, zavolj soseskinih zadev se pogovarjati. V znečeni peči je gorel ogrevajoč ogenj; kar je vsim, ki so v jizbo stopili, tako dobro djalo, da si je vsak roke mulil, in si vgodno kožuh odpnel. Moglo jih je biti okoli šestero.

„Tešentete, je danas mraz, kakor léta 1822, ko sim dragonar bil,“ opomne Štepan Krača, nekdanji vojak, in si briše led iz vos (berk), ki si jih ni dal pobriti.

„Ja da bi zima le dolgo ne terpela! Bote vidili, kako se bodo derva zopet kradle.“

„Prav imaš, Stropnik! Dobro je, da si danas prišel, ker si soseskeni župan. Hočemo se ravno od soseskinih reči pogovarjati.“

„I, kaj pomaga pogovarjanje, Rudnik! Saj vendar nič ne moremo prenarediti.“

„Zakaj pa ne? Saj smo možje, ne pa bedasti otroci! Saj smo sosesčani! Tetešentaj!“

„Konjika Štepanova ni napčna. Kar — postavim — kradenje derv vtiče, to moramo prenarediti, ga ni moč več preterpeti.“

Stropnik, ki se si je nezmerno prebrisan in zmeden zdel, se skor miloserčno smehlja.

„Naj se smehljaš ali jokaš, Benglaš ima prav, to mora prenarejeno biti, tako pravim jas Štepan Krača!“

*) Žiravnica (žir) Eichelmast, žir Eichel.

„Nu! da bi se derva ne kradle, ti ne boš vbrani!“

„Ne ravsajte se ne, sicer nič ne dosežemo“, prosi marljivi, umni, le preplašni Bogoslav Mašič. Zadnjič stopi Rudnik vmes. — Rudnik, ki so ga srenjčani med svoje nar bolj omikane, in nar umneji može šteli.

„Ne vé li kdo izmed vas, kako bi se moglo vbrani, da bi se les ne kradel?“

„Dajte vojakov priti, vzamite vojaško pripomoč.“

„Ti, Krača! svoje vojaške kervi ne moreš tajiti. Kak se vam zdi ta naklep?“

„Veseljani so tako vojaško pripomoč imeli, jo pa kmalo zopet odpravili, ko jim je predraga prišla.“

„Pripomoč je dobra, pa predraga; ko bi mi le kaj pripravnišega iznajti mogli!“

„Kaj pa bi bilo, ko bi mi po versti čuvali?“

„Mašič kam misliš? Kdo pa bo v taki zimi v gojzdu na straži stal? Jaz ne!“

„Jez tudi ne verjamem, da bi se tak svet speljati dal. Vsi imamo gojzde po raznih krajih, in tako bi moral vsaki vsako noč svojo lastnino obhoditi; tega ne preterpi nobeden.“

„Tak saj sami vidite, da v tem se nič ne da predelati in poboljšati,“ se muzlja Stropnik. „Pogosto se beseduje čez županijstvo, naj to ali uno tako in tako naredi. Reči je lahko, pa kako? kako? Tù je maček pokopan.“

Rudnik skoči serditno na noge. „Kako? bi bilo dakle celó nemogoče, kaj si izmisliti? Kako pa se ravna v velikih mestih? Konjik Štepan! Ti si skor vso deželo obhodil, ni si li zapazil sèm ter tjà s čem se ubogim zabrani, derva krasti?“ Nekdajni dragonar si viha vose, zbira — premišljevaven, in z glavo potresaje — lice v globe gube, pa ne odgovori nič. Stropnik se psovavno posmehljuje. Rudnik obupuje.

Kar odprejo se duri, in ženka v cape zavita, škrebetaje od mraza, njim da plašljivo „dober večer“. Vse oči se k njej obernejo.

(Dalje sledi.)

Iz podkovijske in živinozdraviške učilnice v Ljubljani.

1. dan t. m. so prejeli učenci te učilnice, kateri so kovači, po predpisu c. k. visociga ministerstva napravljene patente, po katerih zamorejo pravico kovaškiga mojsterstva zadobiti, — iz mnogih drugih živinozdravilskih vednost pa, ki so se v ti učilnici nadredovno učile, so dobili kovači pa tudi drugi učenci, ki niso kovači, navadne šolske spričevanja. De se sploh zvé, kako so se o preteklim šolskim létu učenci obnesli, damo naslednje na znanje.

A. V podkovijski vednosti:

Za posebno dobre kovače so bili poterjeni:
Tomašič Jožef iz Vipave,